

Opplegg til lesestund: *Rabalder deler likt*

av Ragnhild Holmås og Jens K. Styve (ill.), Kagge 2025

TIPS:

- **La barna sitte i en halvsirkel foran deg.** Da kan alle se bildene i boka underveis i lesinga.
- **Lag en koffert eller boks** hvor du kan putte ting eller bilder som passer med boken du skal lese. Da kan dere snakke om disse tingene før dere begynner å lese.
- **Et lesestopp** er en pause du tar midt i lesinga. Det kan komme spontant, for eksempel når barna har et spørsmål eller oppdager noe i et bilde, eller det kan være planlagt av deg som leser høyt. Da kan dere snakke om det som skjer i boka sammen.

FØR LESING

- **Forslag til ting du som voksen kan legge i en fortellerkoffert eller boks (se tips over):** 1) en ballong, 2) en underbukse.
- **Sokkedyret* spør deg som er voksen:**
 - Hvis vi som er her, skal dele ballongen likt, hva kan vi gjøre da?
 - Hva med underbuksa, går det an å dele den?
 - Hvilke ting går det fint å dele likt? Hvilke ting er vanskelig å dele likt?
 - Er å dele rettferdig det samme som å dele likt? (Se øvelse etter lesing.)

Deretter går det an å finne fram boka.
- **Se sammen på bokas omslag og snakk om hva dere ser:**

Se på forsiden sammen.

 - Hva legger dere merke til på forsiden? (La barna beskrive hva de ser.)
 - Kan noen lese hva boka heter? (Les selv hvis ingen av barna vil.)
 - Hva betyr RABALDER?
 - Kanskje det står noe om det på baksiden av boka?

Les baksideteksten:

 - Hvorfor tror dere at alt skal deles likt i Balders familie?
 - Hva tror dere det betyr det når det står «Da klikker det for Balder, som forvandles til Rabalder»?
 - Hva tror dere han kommer til å dele likt med den enorme saksa??

UNDERVEIS: LESESTOPP OG SPØRSMÅL

Til alle lesestopp: Hva ser dere i bildet? Hva tror dere kommer til å skje videre?

NB! Lesestoppene er bare forslag. Noen ganger kan det være fint å lese hele boka gjennom først uten å stoppe, og deretter gå tilbake å samtale om noen av oppslagene.

Oppslag 1-3: Liktig er viktig

- Hvor mange år er Balder?
- Hvorfor er det 20 gelétopper på bursdagskaka?
- Hvorfor tror dere mamma, pappa og storesøster sier at «liktig er viktig» når Balder skal dele opp bursdagskaka?
- Hvilke andre ting må være helt, helt likt i familien til Balder?

Oppslag 4-6: Det klikker for Balder

- Hvorfor klikker det for Balder? Hva er det som har skjedd?
- Hva tror dere han kommer til å bruke saksa til?

Oppslag 7-8: Pappa får nytt hår, og en prest får minikjole

- Hva gjør Rabalder med mamma og pappa?
- Hva sier han når han klipper og limer hår?
- Hvorfor tror dere han gjør det?
- Hvorfor tror dere Rabalder klipper prestekjolen sånn at presten får minikjole?

Oppslag 9-10: Rabalder blander maling

- Hva skjer når Rabalder blander grønn- og rødmaling og maler gjerdene til fru Krupp og fru Kverke i samme farge?
- Hva skjer når fru Kverke vil sende hundene sine etter Rabalder for å ta ham?

Oppslag 11-13: Rabalder i trafikken

- Hvorfor vil politiet arrestere Rabalder? Hva er det han har gjort?
- Hva skjer når alle trafikklysene lyser grønt hele tida?
- Hva tror dere Rabalder kommer til å gjøre for å komme seg unna politiet og de andre som løper etter ham?

Oppslag 14-15: Rabalder på rømmen

- Hvordan klarer Rabalder å rømme fra de som følger etter ham?
- Hva skjer med kjæresteparet på kafé når Rabalder ruller forbi? Hva vil han gjøre likt?
- Hva skjer når Rabalder møter Gebiss-Gundersen? Hva vil han skal være likt?

Oppslag 16-17: Rabalder i dyrehagen

- Hva skjer når Rabalder og Gebiss-Gundersen fyker over gjerdet til dyrehagen?
- Hvilke dyr ser dere på bildet?
- Hva tror dere skjer med Gebiss-Gundersen?
- Hvem venter på Rabalder under palmen?
- Hva tror dere det betyr det når moren sier: «Vi tar poenget ditt. Likt er ikke alltid det samme som rettferdig»?

Oppslag 18: Hva er en gøy slutt?

- Rabalder sier at han vil lage en slutt som er så vill at du kanskje ler så du tisser på deg. Hva slags slutt tror dere det kan være?

Oppslag 19-23: Den ville slutten

- Hva skjer fra Rabalder slipper ut alle dyrene i dyrehagen til han sitter hjemme og spiser hele bløtkaka?
- Hva synes dere var gøy eller rart med den ville slutten?
- Hvis dere skulle finne på en annen slutt på boka, hva kunne skje da?

Etter at hele boka er lest ferdig:

- Hva i boka likte du best? Hvorfor?
- Hvorfor tror dere forfatteren og illustratøren har skrevet og tegnet denne boka?

ETTER LESING

Hva kan vi dele med venner?

a) Samtale:

Spør barna om vi kan dele alt med en venn. Om vi for eksempel kan dele ...

- leker?
- bøker?
- mat?
- medisiner?
- mammaer?
- hunder?
- navnet sitt?
- vannkopper?
- penger?
- senga si?
- tankene sine?
- hytter?
- instrumenter?

b) Gulvøvelse:

Ha et tau på gulvet. På den ene enden av tauet er det en lapp hvor det står 'kan dele', på den andre siden en lapp med 'kan ikke dele'. Ha kort med eksemplene som er nevnt over, eller la barna tegne og skrive på lapper ting som kan deles eller er vanskelige å dele. La barna få plassere én lapp hver på hoppetauet, eller la to og to plassere en lapp sammen. Alle sier hva de har tegnet og skrevet, eller hva som står på lappen de har fått, og skal også si hvorfor de plasserer lappen der de plasserer den.

kan dele

kan ikke dele

Når alle lappene er lagt ut, kan den voksne lese opp lappene. Si: «Nå skal vi ha en kort tenkepause. Hvis du er uenig i hvor en lapp er plassert, kan du komme opp og flytte den. Men du må si hvorfor, gi en begrunnelse.»

Opplegget er laget av Toril Hægeland, universitetslektor ved OsloMet, 2026.

* For mer info om Sokkedyret: Se film på lesoglek.no

